

УДК 373.5.015.31:793.3

А. Ю. СУХОРОСЛОВА, магістрантка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Благова Т. О.)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ШКОЛЯРІВ ПІД ВПЛИВОМ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Досліджено проблеми формування творчого потенціалу молодших школярів засобами хореографічного мистецтва, вивчено та узагальнено педагогічного досвіду хореографічного навчання вихованців дитячих танцювальних колективів.

Ключові слова: хореографічна підготовка, навчально-виховний процес, творчий потенціал, молодші школярі

Дослідження сучасного стану системи початкової освіти на тлі ринкових реформ та їх впливу на освітню галузь дали змогу виявити основну організаційну суперечність освітньої галузі. Це протиріччя між необхідністю забезпечення надзвичайно широкого спектру засобів навчання і виховання, які б сприяли творчому розвитку учнів та відсутністю стрункої системи змісту, форм і методів цієї роботи, зокрема у системі хореографічної роботи з дітьми. Частково розв'язати цю суперечність можливо, забезпечивши педагогічні умови творчого розвитку молодшого школяра у процесі мистецької діяльності, науково обґрунтованою системою педагогічного впливу на особистість учня засобами хореографічного мистецтва.

Мета статті полягає у дослідженні процесу формування творчого потенціалу дітей засобами хореографічного мистецтва, вивченні та узагальненні педагогічного досвіду хореографічного навчання вихованців дитячих танцювальних колективів.

Варто відзначити, що проблема творчого розвитку особистості школяра не є новою. Значний внесок у теоретико-методологічне та психолого-педагогічне забезпечення навчально-виховного процесу зробили: Я. Коменський, Й. Песталоцці, В. Сухомлинський, К. Ушинський, які схарактеризували сензитивність молодшого шкільного віку до творчості, зокрема, художньо-образної; Л. Виготський, В. Давидов, С. Діденко, А. Щербо та інші довели,

що молодший шкільний вік є періодом найінтенсивнішого креативного становлення; Б. Ананьєв, Н. Брюсова, Т. Шпікалова дійшли висновку, що хореографічне мистецтво – унікальний навчальний предмет, який надає учням багато можливостей для творчого самовтілення, розвитку образно-асоціативного мислення, уяви, фантазії, художнього сприйняття тощо [3, с. 4–5].

Проте дослідження в галузі формування в учнів творчих здібностей ще не набуло належного розвитку. Так, у спеціальній літературі не визначено конкретні умови та методи роботи, спрямовані на розвиток творчого потенціалу в діяльності дитячих хореографічних гуртків, не розглянуто формування їх репертуару, не запропоновано підходи до моделювання програм розвитку творчого потенціалу дітей.

В результаті аналізу наукової, методичної літератури, узагальнення практичного досвіду науковцями було визначено основні риси творчої діяльності, якими необхідно оволодіти учасникам хореографічного гуртка: по-перше, творчий процес передбачає самостійне перенесення знань і умінь в нову ситуацію; по-друге – бачення нової функції знайомого об'єкта; по-третє – введення нових проблем у знайомі ситуації; по-четверте – бачення структури об'єкта, що підлягає вивченню. Таким чином, творча діяльність передбачає висування різних сторін, вміння створювати оригінальні, незвичайні засоби розв'язання [2, с.132–134].

Результати узагальнення передового досвіду сприяли виявленню значних недоліків в навчально-виховній творчій діяльності дитячих хореографічних гуртків України, а саме: недостатньо уваги приділяється розвитку творчого потенціалу дітей, навичкам перевтілення в образ, творчим завданням (імпровізаційній та етюдній роботі); недооцінюються інтереси молодших школярів, їх фізичні та творчі можливості. Нерідко в дитячу самодіяльність переносяться методи роботи дорослих професійних ансамблів. В таких умовах хореографія втрачає можливість розвивати творчі здібності дітей, створюють переобтяжений режим вимог і умов роботи для них. Захоплюючись розвитком у дітей тільки технічних навиків, педагоги втрачають можливість розвивати внутрішній світ дитини, що неминуче впливає і на виконавчу культуру. В деяких гуртках мало уваги приділяється виховній роботі. Діти рідко відвідують балетні вистави, театри, концертні майданчики [1, с. 54-70].

Отже, виникає необхідність у глибшому вивченні сучасної вітчизняної і зарубіжної практики педагогіки мистецтва, теорії творчого розвитку молодших школярів, педагогічного досвіду навчання, виховання і розвитку особистості молодшого школяра засобами хореографічного мистецтва.

Ураховуючи здобутки теоретичних досліджень вчених та аналізуючи практичний досвід, зазначимо, що проблема виховання творчого потенціалу молодших школярів у процесі хореографічної діяльності ще не знайшла достатнього висвітлення в науковій літературі та педагогічній практиці. У зв'язку з цим виникає необхідність подальшого вивчення естетично-виховних можливостей хореографічної діяльності [4, с. 185-186].

Хореографія сформувала цілу систему специфічних засобів і прийомів, що сприяють розвитку творчого потенціалу, тобто виховання мистецтвом орієнтоване на всебічний розвиток особистості, що розширює можливості для активного формування і вдосконалення творчих якостей. Тому, на нашу думку, хореографічне мистецтво можна, безумовно, розглядати як один з найбільш дієвих факторів формування гармонійно розвинутої, духовно збагаченої, творчої особистості.

Хореографічне мистецтво виступає соціокультурним чинником творчої діяльності і розвитку особистості людини. Процес засвоєння хореографічної культури вимагає гармонійного поєднання у діяльності педагога специфіки образної мови танцювального образу, інтерпретації змісту та імпровізації форми на підставі принципів навчання і виховання: наочності як основи удосконалення хореографічних рухів; системності викладання з використанням різноманітних форм роботи з дітьми; доступності як вирішення проблеми «бар'єру» психологічних навантажень; послідовності як основи поступального засвоєння хореографічної культури і усвідомлення синтетичної основи хореографічного мистецтва [5, с. 56-60].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Курило Л. С. Развитие творческого потенциала дошкольника / Курило Л.С. // Культура и развитие личности: мифы та реалии в психологии та педагогії : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (24-25 червня 2009 р.) / за ред. І. Ю. Філіпової. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – С. 54–57.
2. Марченко С. Е. Роль педагога-хореографа в эстетическом воспитании подростков / Марченко С. Е. // Омский научный вестник : научный журнал. – Омск : Изд-во ОмГТУ, 2010. – № 5 (91). – С. 132–134.
3. Моляко В. О. Творчий потенціал людини як психологічна проблема / Моляко В.О. // Психологічна газета. – 2005. – №6. – С. 4–5.
4. Паршук С. М. Роль хореографии в гармоничном развитии младших школьников / Паршук С. М., Драган А. О. // Успехи современного естествознания. – 2011. – № 8. – С. 185–186.
5. Яковлева Е. А. Психология развития творческого потенциала личности / Яковлева Е. А. – М., 1997. – 224 с.

